

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Навчально-науковий інститут права
Кафедра спеціальних юридичних дисциплін

07-01-03

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до практичних занять та самостійної роботи

з навчальної дисципліни

«ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО»

для студентів

напряму підготовки 6.020105 «Документознавство та
інформаційна діяльність»
денної форми навчання

Затверджено методичною комісією
за напрямком підготовки
6.020105 «Документознавство
та інформаційна діяльність»
Протокол №7 від 03 березня 2015 р.

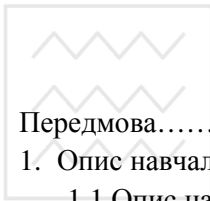
Рівне – 2015

Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Інформаційне право» для студентів денної форми навчання напряму підготовки 6.020105 «Документознавство та інформаційна діяльність» / Ю.І. Мельничук. – Рівне: НУВГП, 2015. – 22 с.

Упорядник: кандидат філософських наук, доцент кафедри спеціальних юридичних дисциплін Мельничук Ю.І.

Відповідальний за випуск: д.ю.н., професор, в.о. завідувача кафедри Кафарський В.І.

ЗМІСТ

Передмова.....	3
1. Опис навчальної дисципліни та її структура.....	4
1.1. Опис навчальної дисципліни.....	4
1.2. Теми практичних занять.....	5
1.3. Контрольні заходи та засоби діагностики.....	6
1.4. Критерії та шкала оцінювання.....	6
2. Тематика практичних занять та контрольних запитань для самостійного опрацювання.....	7
3. Завдання до самостійного опрацювання.....	13
4. Питання до підсумкового контролю.....	15
5. Рекомендована література.....	17

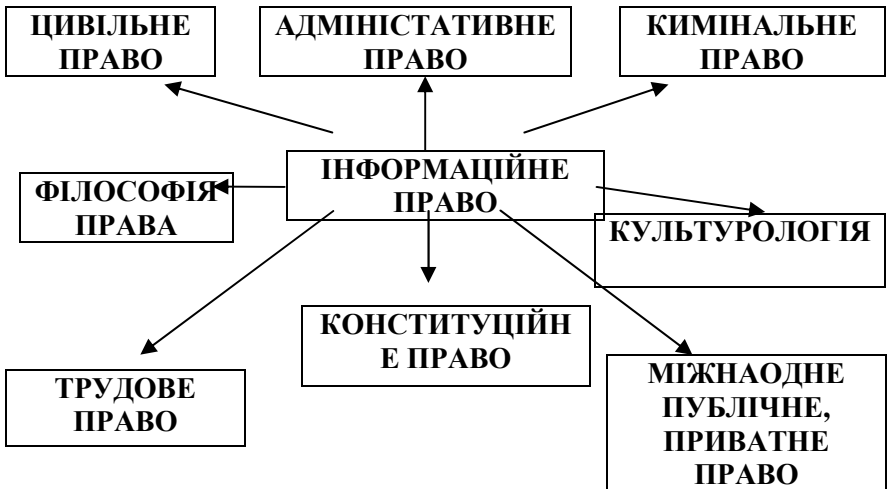
Передмова Шановні студенти!

Державі належить провідна роль у формуванні інформаційного суспільства, сприянні інтеграції людини в нове інформаційне оточення. Створення і розвиток інформаційного суспільства в Україні формує необхідність обґрунтування концепцій правового регулювання інформаційних відносин. Правовими основами нової форми суспільства постають закони та нормативні акти, завдання яких полягає у регулюванні права людини на інформацію, інформаційну безпеку тощо.

Інформаційне право – це комплекс знань, що подаються для вивчення теорії і практики регулювання суспільних відносин, об'єктом яких є інформація.

Завдання навчальної дисципліни «Інформаційне право» в оволодінні студентами необхідними знаннями щодо правового регулювання інформації та інформаційної діяльності, правового режиму обігу різних видів інформації.

Структурно-логічна схема дисципліни «Інформаційне право»

Метою вивчення навчальної дисципліни є: ознайомлення студентів із специфікою предмета; осмислення теоретичних проблем розвитку інформаційного суспільства; оволодіння студентами знання законодавства, що регулює суспільні відносини в сфері обігу інформації.

Завдання вивчення даної навчальної дисципліни полягає у:

- з'ясуванні сутності понять: інформація, інформатизація, інформаційне суспільство, види інформації, інформаційні правовідносини, право на інформацію;

- ознайомленні студентів із міжнародно-правовими стандартами в інформаційній сфері, а також розкритті законодавчих норм забезпечення права на інформацію у національних нормативно-правових актах;

- розкритті засад та напрямків інформаційної безпеки.

Окрім того, в результаті вивчення дисципліни студенти повинні підвищити рівень правової та інформаційної культури; вміти визначати ціннісно-нормативні принципи аналізу різних типів праворозуміння; формувати особисту громадянську позицію; зрозуміти зміст загальноєвропейських та українських принципів інформаційного права.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен: **знати:** основні положення чинного національного законодавства у інформаційній сфері; понятійно-категоріальний апарат інформаційного права; права суб'єктів інформаційних правовідносин; способи захисту прав суб'єктів правовідносин; основи інформаційної безпеки.

вміти: самостійно опрацювати нормативно-правові акти та міжнародні стандарти в інформаційній сфері; тлумачити зміст норм чинного законодавства у інформаційній сфері; застосовувати способи захисту прав суб'єктів правовідносин.

1. Опис навчальної дисципліни та її структура

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма

Кількість кредитів –2	Галузь знань 0201 «Культура»	навчання Нормативна
	Напрямок підготовки 6.020105 «Документознавство та інформаційна діяльність»	
Модулів – 1	Освітньо-кваліфікаційний рівень – бакалавр	Рік підготовки: 1-й
Змістових модулів – 1		Семестр: 2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – –		Лекції – 18 год.
Загальна кількість годин – 72.		Практичні –18 год.
Тижневих годин для денної форми навчання:		Лабораторні – –год.
аудиторних – 2		Самостійна робота – 36год.
самостійної роботи студента – 5		Індивідуальні – – год.
	Вид контролю – залік	

1.2.Тематика практичних занять

№	Назва теми	К-ть годин
1	Інформація як філософсько-правова категорія. Основні засади розвитку інформаційного суспільства	2
2.	Поняття та види інформаційної діяльності. Інформатизація України	2
3.	Інформаційне право та його місце в системі права і законодавства України. Міжнародні стандарти у інформаційній сфері	2
4.	Правові основи доступу до інформації	2
5.	Правове регулювання діяльності засобів масової інформації	2
6.	Організація інформаційної діяльності та особливості	2

	правового регулювання її окремих видів в електронному форматі	
7.	Електронний документообіг в Україні	2
8.	Захист інформаційних прав	2
9	Інформаційна безпека	2
Всього		18

1.3. Контрольні заходи та засоби діагностики

Контроль за рівнем засвоєнням знань здійснюється шляхом застосування різних форм опитування, написання контрольних робіт на семінарських заняттях, проведення модульного контролю, складання заліку.

При виставленні оцінок (балів) враховуються, насамперед, знання, розуміння й уміння аналізувати конкретні ідеї.

1.4. Критерії та шкала оцінювання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного контролю з навчальної дисципліни «Інформаційне право» є:

- повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставленні питання (чіткість, логічність, лаконічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Оцінювання результатів поточного контролю проводиться у розрахунку від 0 до 60 балів. Основними методами оцінювання є:

- аналіз усних відповідей;
- виконання практичних завдань.

Оцінювання виконання завдань здійснюється за такими критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленими до цілого числа):

0% - завдання не виконано;

40% - завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% - завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки несистемного характеру ;

100% - завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Кількість набраних балів студентом	Оцінювання за національною шкалою
90 – 100 балів	зараховано
82 – 89 балів	
74 – 81 балів	
64 – 73 балів	
60 – 63 балів	не зараховано з можливістю повторного складання
35 – 59 балів	
1 – 34 балів	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням курсу

2. Тематика практичних завдань та контрольних запитань до самостійного опрацювання

Практичне заняття № 1. Інформація як філософсько-правова категорія. Основні засади розвитку інформаційного суспільства

План заняття

1. Інформація: зміст, поняття, наукові погляди на правову природу.
2. Види інформації. Джерела інформації
3. Правові ознаки інформаційного суспільства, вироблені вітчизняною та міжнародною практикою.
4. Інформаційна культура.

Література: [1 - 12,30, 2 - 1,2,12, 16].

Контрольні запитання

1. Дефініція понять: «інформації», «інформатизація», «інформаційне суспільство».
2. Розкрийте основні юридичні властивості інформації.
3. Види інформації.
4. Охарактеризуйте особливості інформаційної культури.
5. Встановіть, які ознаки питаманні інформаційному суспільству.

Практичне заняття № 2. Поняття та види інформаційної діяльності. Інформатизація України

План заняття

1. Зміст поняття «інформатизація».
2. Концепція Національної програми інформатизації в Україні
3. Правова інформатика
4. Поняття інформаційної діяльності.
5. Основні напрями та види інформаційної діяльності

Література: [1- 12,30, 2 - 1,2,12, 16, 25].

Контрольні запитання

1. Здійсніть дефініцію понять: інформатизація, інформаційна діяльність.
2. Визначте стратегічні основи розвитку інформаційного суспільства в Україні, спираючись на Національну програму інформатизації.
3. Розкрийте ознаки інформаційної діяльності.
4. Охарактеризуйте основні напрями інформаційної діяльності.

Практичне заняття № 3. Інформаційне право та його місце в системі права і законодавства України. Міжнародні стандарти у інформаційній сфері

План заняття

1. Інформаційне право: поняття, предмет, метод, функції, система Право на інформацію.

2. Нормативно-правові акти, що регламентують розвиток інформаційного суспільства в Україні

3. Суб'єкти правовідносин, що виникають з приводу реалізації права на інформацію.

4. Правовий захист інформації про особу. Захист персональних даних.

5. Міжнародні норми у сфері інформаційного права. Конвенційні засади міжнародного інформаційного права.

Література: [1 – 12, 14, 19, 23, 33, 34; 2 – 15, 16, 18, 21].

Контрольні запитання

1. Поняття та сутність міжнародного інформаційного права.

2. Встановіть з якими державами, зарубіжними і міжнародними організаціями України співпрацює в галузі інформації, інформаційних відносинах.

3. Охарактеризуйте конвенційні засади міжнародного інформаційного права.

4. Визначте суб'єкти міжнародного інформаційного права.

5. Охарактеризуйте об'єкти міжнародного інформаційного права.

6. Назвіть нормативно-правові акти національного законодавства, що регламентують відносини в інформаційній сфері.

Практичне заняття № 4. Правові основи доступу до інформації

План заняття

1. Поняття доступу громадян до інформації.

2. Міжнародно-правові гарантії реалізації права на доступ до інформації.

3. Національне законодавство, що гарантує право громадян на доступ до інформації.

4. Інформаційний запит та звернення громадян. Порядок надання інформації за запитами, усними та письмовими зверненнями громадян.

5. Правові підстави відмови громадянам у доступі до інформації

6. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності щодо порушення права громадян на доступ до інформації.

Література: [1- 12, 14, 20; 2 – 9, 26, 23].

Контрольні запитання

1. Розкрийте особливості інформаційних відносин.
2. У який термін можна оскаржувати рішення щодо порушення права на доступ до інформації?
3. Визначте гарантії права громадян на доступ до інформації.
4. Охарактеризуйте специфіку інформаційного запиту.

Практичне заняття № 5. Правове регулювання діяльності засобів масової інформації

План заняття

1. Конституційні гарантії свободи масової інформації.
2. Особливості регулювання інформаційних відносин, що виникають при виробництві, розповсюдженні і споживанні масової інформації в Україні: гарантії свободи масової інформації, розповсюдження масової інформації, відносини ЗМІ із громадянами і організаціями, правовий статус журналіста, відповідальність за порушення законодавства про ЗМІ.
3. Закордонний досвід регулювання інформаційних відносин, що виникають при виробництві, розповсюдженні, і споживанні масової інформації

Література: [1- 2, 15, 20; 2 – 11, 25, 27].

Контрольні запитання

1. Охарактеризуйте конституційні гарантії свободи масової інформації.
2. Визначте правовий статус журналіста.
3. Особливості регулювання інформаційних відносин інститутом авторського права.
4. Опишіть основні елементи інформаційних правовідносин.

Практичне заняття № 6. Організація інформаційної діяльності та особливості правового регулювання її окремих видів в електронному форматі

План заняття

1. Основні напрями інформаційної діяльності їх електронні види.

2. Правові основи редакційно-видавничої та інформаційної діяльності преси в електронному форматі.

3. Правовий статус інформаційних агентств та електронної пошти.

4. Цифрове телебачення, національне радіомовлення і кінематографія України.

5. Організаційно-правові засади здійснення видавничої справи та види електронних видань.

6. Законодавство у сфері рекламної діяльності та правова регуляція електронної реклами в Інтернеті.

Література: [1- 7, 9, 10, 11; 2 – 19, 20, 24].

Контрольні запитання

1. Якими нормативно-правовими актами регулюються інформаційні відносини у сфері національного радіомовлення та кінематографії.

2. Визначте правовий статус інформаційних агенств.

3. Охарактеризуйте особливості рекламної діяльності.

Практичне заняття № 7. Електронний документообіг в Україні

План заняття

1. Правові ознаки електронних документів.

2. Суб'єкти електронного документообігу.

3. Забезпечення електронного документообігу.

4. Правове регулювання державної статистики та електронний облік статистичної інформації.

Література: [1- 10, 12, 13; 2 – 9, 21, 23].

Контрольні запитання

1. Здійсніть дефініцію понять: «державна статистика», «електронний документ», «документообіг», «статистична інформація».

2. Визначте суб'єкти електронного документообігу.

3. Які правові ознаки притаманні для електронних документів.

4. Охарактеризуйте ознаки державного регулювання у сфері документообігу.

Практичне заняття № 8. Захист інформаційних прав

План заняття

1. Адміністративний порядок захисту права на об'єкти інформаційного права.
2. Кримінально-правова охорона об'єктів інформаційного права.
3. Цивільно-правові способи захисту права на об'єкти інформаційного права.

Література: [1- 7, 9, 12, 14, 20; 2 – 19, 26, 23].

Контрольні запитання

1. Охарактеризуйте матеріальну відповідальність за порушення в сфері інформаційних відносин
2. Визначте види дисциплінарної відповідальності за порушення в сфері інформаційних відносин.
3. Які Ви знаєте цивільно-правові способи захисту права на об'єкти інформаційного права.

Практичне заняття № 9. Інформаційна безпека

План заняття

1. Поняття та зміст інформаційної безпеки
2. Види інформаційної безпеки
3. Основи державної політики України у сфері забезпечення інформаційної безпеки.
4. Правовий захист інтересів особи, суспільства і держави від загроз дії недоброякісної інформації, від порушення порядку розповсюдження інформації.

Література: [1- 6, 12, 14, 20; 2 – 16, 26, 27].

Контрольні запитання

1. Поняття і класифікація інформаційної безпеки.
2. Яка компетенція держави в сфері інформаційної безпеки.
3. Яким чином здійснюється правовий захист інформації, інформаційних ресурсів і систем від загроз неправомірного впливу сторонніх осіб.
4. Визначте компетенцію держави в сфері інформаційної безпеки.

3. Завдання до самостійного опрацювання

З метою поглиблення вивчення дисципліни «Інформаційне право» та набуття навичок і вмій самостійно аналізувати та обґрунтувати висновки у процесі вивчення дисципліни, студенти пишуть наукові повідомлення, реферати, створюють структурно-логічні схеми, опрацьовують нормативно-правових акти України, а також міжнародні акти, що регулюють інформаційні відносини.

Завдання I. Опрацювати нормативно-правові акти (законспектувати основні положення)

1. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011

2. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 № 851-IV

3. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII

4. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР

5. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.1993 № 3322-XII

6. Про затвердження Концепції технічного захисту інформації в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України від 08.10.1997 № 1126

7. Про Концепцію Національної програми інформатизації: Закон України від 4.02.1998 р.

8. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19.06.2003 р.

9. Концепція інформаційної безпеки держав — учасниць Співдружності Незалежних Держав у військовій сфері (затверджена Радою Голів урядів СНД 4 червня 1999 р.).

10. Женевський акт Гаазької угоди про міжнародне депонування промислових зразків (від 2 липня 1999 р.) // Офіційна публікація ВОІВ № 229.

11. Окинавская Хартия глобального информациологического сообщества. Принята "группой восьми" 22 июля 2000 г. на Окинаве.

12. Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи № R(99)5 про захист прав людини в Інтернеті.

Завдання II. Написати наукові повідомлення

Це завдання передбачає пошук та опрацювання рекомендованої літератури та підготовку повідомлень, спрямованих на розвиток самостійності та ініціативності.

Номер завдання визначається за порядковим номером списку в академічному журналі

Перелік тем

1. Інформаційне право як наука і навчальна дисципліна, як система норм, що регулюють відносини в інформаційній сфері.
2. Модель інформаційної сфери: поняття та елементи.
3. Поняття і структура інформаційно-правових норм.
4. Джерела інформаційного права та його місце в системі російського права. Конституційні гарантії реалізації права на доступ до інформації.
4. Свобода доступу до інформації.
6. Обмеження доступу до інформації.
7. Електронний цифровий підпис як інститут інформаційного права.
8. Електронний документ і електронний документообіг.
9. Правовий режим інформаційних систем, інформаційних технологій та засобів їх забезпечення.
10. Структура системи правового забезпечення інформаційної безпеки.
11. Правовий захист інформації від загроз несанкціонованого та неправомірного впливу.
12. Державна політика в галузі інформаційної безпеки.
13. Інтернет і право.
14. Правове регулювання інформаційних відносин в галузі архівної справи і архівів.
15. Правове регулювання інформаційних відносин в галузі державної таємниці.
16. Обмеження прав суб'єктів, пов'язаних з державною таємницею.
17. Перелік відомостей, що становлять державну таємницю. Відомості, які не можуть ставитися до державної таємниці.
18. Правове регулювання інформаційних відносин в галузі комерційної таємниці.

19. Особливості інформаційних правовідносин, що виникають при виробництві, передачі і поширенні персональних даних.
20. Правові підстави роботи з персональними даними.
21. Об'єкти і суб'єкти права на недоторканність приватного життя.
22. Доктрина інформаційної безпеки.
23. Поняття та види інформаційних правовідносин.
24. Генезис формування інформаційних правовідносин.
25. Підстави виникнення і зміни інформаційних правовідносин за чинним законодавством України.
26. Правові підстави та умови припинення інформаційних правовідносин.
27. Поняття та особливості правового статусу суб'єктів інформаційного права.
28. Особливості виникнення дієздатності окремих суб'єктів в інформаційному праві.
29. Держава як суб'єкт інформаційного права.
30. Гарантії захисту прав суб'єктів інформаційних правовідносин.
31. Поняття та види інформаційних прав громадян.
32. Інформаційні інтереси та особливості їх правового захисту.
33. Загальні обов'язки громадян у інформаційній сфері.
34. Поняття і класифікація юридичних гарантій реалізації та захисту інформаційних прав громадян і додержання інформаційних обов'язків.

4. Питання до підсумкового контролю

1. Інформаційне право як наука і навчальна дисципліна, як система норм, що регулюють відносини в інформаційній сфері.
2. Система інформаційного права і місце інформаційного права в системі права.
3. Поняття інформації, її філософсько-правові особливості і властивості.
4. Підстави для класифікації інформації. Види інформації.
5. Право на пошук, отримання і використання інформації.
6. Свобода доступу до інформації.
7. Обмеження доступу до інформації.

8. Документована інформація як об'єкт інформаційних правовідносин.

9. Електронний документ і електронний документообіг.

10. Суб'єкти права в інформаційній сфері.

11. Структура системи правового забезпечення інформаційної безпеки.

12. Правовий захист інформації від загроз несанкціонованого та неправомірного впливу.

13. Державна політика в сфері інформаційної безпеки.

14. Особливості реалізації інформаційних правовідносин в Інтернеті.

15. Правові форми організації діяльності ЗМІ.

16. Роль держави у діяльності ЗМІ.

17. Правові підстави роботи з персональними даними.

18. Сутність та поняття інформації.

19. Поняття інформаційної культури.

20. Основні принципи інформаційного права України.

21. Конвенційні засади міжнародного інформаційного права.

22. Основні напрямки розвитку інформаційного суспільства. Окінавська хартія інформаційного суспільства.

23. Поняття та сутність міжнародного інформаційного права.

24. Суб'єкти та об'єкти міжнародного інформаційного права.

25. Концепція Національної програми інформатизації в Україні

26. Зміст поняття «інформатизація». Національна програма Інформатизації

27. Право на інформацію.

28. Міжнародно-правові гарантії реалізації права на доступ до інформації.

29. Інформаційний запит та звернення громадян.

30. Нормативно-правові акти, що регламентують розвиток інформаційного суспільства в Україні.

31. Правові ознаки інформаційного суспільства, вироблені вітчизняною та міжнародною практикою.

32. Поняття інформаційної діяльності.

33. Основні напрями та види інформаційної діяльності.

34. Інформаційна діяльність органів державної влади.

35. Поняття і правовий статус преси в Україні.

36. Інформаційна діяльність у сфері державної статистики.

37. Правові ознаки електронних документів.
38. Основи державної політики України у сфері забезпечення інформаційної безпеки.
39. Інформаційно-правова культура як складова інформаційної культури.
40. Міжнародні договори в сфері інформаційних правовідносин.
41. Поняття та види конфіденційної інформації.
42. Сутність та мета інформаційної політики органів державної влади.
43. Поняття, види та особливості інформаційних прав громадян.
44. Особливості застосування кримінальної відповідальності у інформаційних правовідносинах.
45. Особливості застосування адміністративної відповідальності у інформаційних правовідносинах.
46. Особливості застосування майнової відповідальності у інформаційних правовідносинах.
47. Особливості застосування дисциплінарної відповідальності у інформаційних правовідносинах.
48. Поняття, види та особливості інформаційних прав громадян.

5. Рекомендована література

Базова

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI
2. Про видавничу справу: Закон України від 05.06.1997 № 318/97-ВР
3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань забезпечення та безперешкодної реалізації права людини на свободу слова: Закон України від 03.04.2003 № 676-IV
4. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів: Закон України від 23.09.1997 № 540/97-ВР
5. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 № 3855-XII

6. Про державну статистику: Закон України від 17.09.1992 № 2614-ХІІ

7. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 (від 20.02.2015)

8. Про доступ до судових рішень: Закон України від 22.12.2005 № 3262-ІV

9. Про друковані засоби масової інформації (преси) в Україні: Закон України від 16.11.1992 № 2782-ХІІ

10. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 № 851-ІV

11. Про інформаційні агентства: Закон України від 28.02.1995 № 74/95-ВР

12. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-ХІІ

13. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР

14. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.1993 № 3322-ХІІ

15. Про телебачення і радіомовлення: Закон України від 21.12.1993 № 3759-ХІІ

16. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації: Закон України від 23.09.1997 № 539/97-ВР

17. Про рекламу: Закон України від 03.07.1996 № 270/96-ВР

18. Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення України: Закон України від 18.07.1997 № 485/97-ВР

19. Про затвердження Програми інформатизації законотворчого процесу у Верховній Раді України на 2012-2017 роки: Постанова Верховної Ради України від 05.07.2012 № 5096-VI

20. Типовий порядок обробки персональних даних у базах персональних даних, затверджений наказом Міністерства юстиції України від 30 грудня 2011 року № 3659/5

21. Про затвердження Інструкції щодо умов і правил здійснення діяльності у галузі технічного захисту інформації та контролю за їх дотриманням: Наказ Держінформтехзахисту від 23.05.1994 № 46

22. Про затвердження Концепції технічного захисту інформації в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України від 08.10.1997 № 1126

23. Про затвердження Концепції формування системи національних електронних інформаційних ресурсів: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 05.05.2003 № 259-р

24. Про затвердження Положення про електронний реєстр пацієнтів; Постанова Кабінету Міністрів України від 06.06.2012 № 546

25. Про затвердження Порядку інформаційного обміну між митними та іншими державними органами за допомогою електронних засобів передачі інформації; Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 463

26. Про затвердження Положення про Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.03.2004 № 326

27. Про затвердження Правил забезпечення захисту інформації в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.03.2006 № 373

28. Про затвердження Положення про порядок акредитації журналістів і технічних працівників засобів масової інформації при Верховній Раді України: Розпорядження Голови Верховної Ради від 19.05.2006 № 420

29. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів від 13.12.2010 № 2250-р

30. Інструкція з діловодства в Міністерстві юстиції України: Наказ Мін'юсту України від 04.01.1998 № 4/5

31. Про Концепцію Національної програми інформатизації: Закон України від 4.02.1998 р. // ВВР.- 199.- N 27-2.- ст.182.

32. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19.06.2003 р. // ВВР. — 2003. — № 39. — Ст. 351.

33. Концепція інформаційної безпеки держав — учасниць Співдружності Незалежних Держав у військовій сфері (затверджена Радою Голів урядів СНД 4 червня 1999 р.).

34. Женевський акт Гаазької угоди про міжнародне депонування промислових зразків (від 2 липня 1999 р.) // Офіційна публікація ВОІВ № 229.

35. Окинавская Хартия глобального информациологического сообщества. Принята «группой восьми» 22 июля 2000 г. на Окинаве.

36. Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи № R(99)5 про захист прав людини в Інтернеті.

Допоміжна

1. Арістова І. В. Державна інформаційна політика: організаційно-правові аспекти. — Х.: УВС, 2000. - 368 с.

2. Брыгжко В.М., Орехов АА., Гальченко О.Н., Цимбалюк В.С. Е-будущее и информационное право / Под. ред Р.А. Калужного и Н.Я. Швеца. — К.: Интеграл, 2002.

3. Богущ В.М. Інформаційна безпека держави. / В.М. Богущ, О.К. Юдін. — К.: МК-Прес, 2005. — 432 с.

4. Гавловський В. Д. Інформаційне законодавство України: від інкорпорації до кодифікації // Систематизація законодавства в Україні: проблеми теорії і практики: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. — К.: Інститут законодавства Верховної Ради України, 1999. - С. 289.

5. Горобцов В. О. Законодавче регулювання правової інформації // держава і право: зб. наук. пр. Юрид. і політ. науки. — к.: ін-т держави і права ім. В. м. корецького нан україни, 2001.— Вип. 12.— с.150–155;

6. Гонцяж Я., Гнидюк Н. Свобода інформації та виконавча гілка влади: Правові норми. Інституції, Процедури. — К: Міленіум, 2002. — 240 с.

7. Демкова М., Коліушко І. Електронне урядування: світовий досвід та українські реалії // Електронне урядування: окремі аспекти становлення. — К, 2003.

8. Демкова М. С. Інформаційне право: стан та перспективи розвитку в Україні (з «круглого столу») // Право України. — 2004. — № 5. — с. 169 – 171

9. Демкова М. С. Сучасні проблеми розвитку інформаційного законодавства України // проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали хіі регіон. наук.-практ. конф., 9–10 лют. 2006 р. — Львів: Юрид. ф-т львів. ун-ту ім. і. франка, 2006. — с. 143–145.

10. Задорожня Л. Щодо законодавчого врегулювання деяких аспектів прав громадян на інформацію // Правова інформатика. — 2005. — № 1. — С. 5–16;

11. Захаров Є., Рапп І. Аналіз практики доступу до урядової інформації // Додаток до інформаційно-аналітичного бюлетеня «Права Людини». — 2002. — № 1 (13).

12. Зеркаль О. В. Свободный доступ к информации. некоторые аспекты соответствия правового режима обеспечения свободного доступа к информации на Украине европейским и международным аспектам // Юрид. практика. — 2003. — № 48. — с. 15.

13. Інформатизація, право, управління (організаційно-правові питання): Монографія / Калюжний Р.А., Крупчан О.Д., Гавловський В.Д., Гуцалюк М.В., Швець М.Я., Цимбалюк В.С. / За заг. ред. М.Я. Швеця, О.Д. Крупчана. — К: НДЦ правової інформатики АПрНУ, 2002. - 191 с.

14. Інформаційне забезпечення управлінської діяльності в умовах інформатизації: організаційно-правові питання теорії і практики: Монографія / Калюжний Р.А., Шамрай В.О., Гавловський В.Д., Гуцалюк М.В., Швець М.Я., Цимбалюк В.С., Яцишин Ю.В., Ластовецький А.С. / За ред. Р.А. Калюжного та В.О. Шамрая. — К: АДПС України, 2002. — 296 с.

15. Інформаційне право та інформаційна безпека / Сучасний стан, поняття та визначення змістовної частини, інкорпорація нормативних актів з правових питань у сфері інформації та її захисту. Наукове видання / Гавловський В. Д., Коваленко О. І., Гіжевський І. К, Цимбалюк В. С. та ін. / За заг. ред. Р. Калюжного та В. Білонова — Київ; Донецьк: Донецький інститут внутрішніх справ МВС України. Інститут економіки і права «КРОК», 2001. - 230 с.

16. Інформаційне суспільство. Дефініції... / Брижко В. М., Орехов А. А., Цимбалюк В. С, Кальченко О. Н, Чорнобров А. Н. / За ред. Р. А. Калюжного і М. Я. Швеця. — К: Інтеграл, 2002. — 220 с.

17. Калюжний Р., Гавловський В., Цимбалюк В. Питання кодифікації законодавства України про інформацію з обмеженим доступом // Правове, нормативне та метрологічне забезпечення системи захисту інформації в Україні. — К: НТУУ «КПІ». — 2001. — № 3. — С. 35-38.

18. Концепція реформування законодавства України в сфері інформаційних відносин. Затверджена рішенням Урядової комісії з питань інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів

виконавчої влади (Протокол № 7 від 6.10.2000, м. Київ). Інформаційне право України ; навч. посіб. - К.: - Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. – 170 с.

19. Марущак А.І. Інформаційне право: Доступ до інформації: навч. посіб. / А.І. Марущак. – К.: КНТ, 2007. – 532 с.

20. Марущак А.І. Інформаційне право: регулювання інформаційної діяльності: навч. посіб. / А.І. Марущак. – К.: Скіф, 2008. – 334 с.

21. Міжнародні стандарти забезпечення свободи слова: Збірник публікацій міжнародної організації «Артикль19». — К: Міленіум, 2003.

22. Основи інформаційного права України: навч. посіб./ В.С. Цимбалюк, В.Д. Гавловський, В.В. Гриценко та ін.; за ред. М.Я. Швеця, Р.А. Калужного, П.В. Мельника. – К.: Знання, 2004. – 274 с.

23. Свобода інформації, прозорість, електронне врядування: погляд громадянського суспільства (аналітичні доповіді, збірка перекладав документів) / За ред. к.ю.н. АВ. Пазюка. — К: МГО «Прайвесі Юкрейн», 2004. - 206 с.

24. Синєокий, О. В. Інформаційне право України : [навч. посібник] / О. В. Синєокий. – Запоріжжя : ЗНУ, 2008. – 100 с.

25. Цимбалюк В. С, Гавловський В. Д. Інформаційне право: Навчально-методичний комплекс. — К: Інститут економіки, управління та господарського права, — 1999. — 183 с.

26. Дайсон Естер. Життя за доби Інтернету. — К.: Видавничий дім «Альтернативи», 2002. - 344 с. Информационное право : учебник для магистров / И. Л. Бачило. — 3-е изд., перераб. и доп. — М. : Издательство Юрайт, 2012. — 564 с.

27. Кльопфер Міхаель, Нойн Андреас. Інформаційне право. — Мюнхен: Бек, 2002. Копылов В. А. Информационное право: Учебник. — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: Юристъ, 2002.-512 с.